

राज्य प्रशिक्षण धोरणानुसार विभागीय प्रशासकिय
प्रशिक्षण संस्था घोषित करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: टिआरएन-२०११/प्र.क्र.२८७/११/१२-अ

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२

तारीख: १४ ऑक्टोबर, २०१३

वाचा

- १) शासन निर्णय क्रमांक - टिआरएन-०९/प्र.क्र.३९/०९/१२-अ, दि.२३ सप्टेंबर, २०११
- २) विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई यांचे पत्र क्र. मशा/ आस्था/ कार्या-३/इएनजी/प्रशिक्षण कार्यशाळा/२०१२, दि.३ फेब्रुवारी २०१२
- ३) विभागीय आयुक्त, नाशिक विभाग, नाशिक यांचे पत्र क्र. महसूल/कावि/९३३४/२०१२/६८४१२, दि.२९ फेब्रुवारी २०१२
- ४) विभागीय आयुक्त, नागपूर विभाग, नागपूर यांचे पत्र क्र. मशा/कार्या-६(४)/सीआर-२१/२०१२, दि.१५ फेब्रुवारी २०१२
- ५) महासंचालक, यशदा, पुणे यांचे पत्र क्र. राप्रनिमुय - १/ १३१२/शापव्य, दि.२७.४.२०१२

प्रस्तावना :

राज्य शासन सेवेत सर्व स्तरावर कार्यक्षमता वाढवून गतिमान प्रशासन होण्याकरिता राज्यातील सर्व कर्मचारीवृंद यांना प्रशिक्षण देण्याच्या हेतूने संदर्भाधीन क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्याचे प्रशिक्षण धोरण निश्चित करण्यात आले आहे. त्यानुसार तांत्रिक व प्रशासनिक सेवांतर्गत या २ प्रकारच्या प्रशिक्षणापैकी प्रशासनिक सेवांतर्गत प्रशिक्षणाची प्रक्रिया राज्य, विभाग व जिल्हा अशा ३ स्तरावर कार्यान्वित केली जाणार आहे. त्यापैकी दुसऱ्या म्हणजे विभागीय मुख्यालयाच्या स्तरावर प्रशिक्षणविषयक कामकाज पार पाडण्यासाठी विभागीय प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्था घोषित करणे आवश्यक आहे. त्यानुषंगाने शासनाने आता खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय :

राज्य प्रशिक्षण धोरणातील तरतुदीनुसार विभागीय मुख्यालयाच्या स्तरावर खालील प्रशिक्षण संस्था "विभागीय प्रशासकिय प्रशिक्षण संस्था" म्हणून घोषित करण्यात येत आहेत.

- १ कोकण विभाग प्रादेशिक कृषी विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, (रामेती), खोपोली, शिळफाटा, ता.खालापूर, जिल्हा रायगड

२	नाशिक विभाग	नाशिक महसूल प्रशिक्षण प्रबोधिनी, नाशिक
३	पुणे विभाग	प्रादेशिक कृषी विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, (रामेती), पुणे
४	नागपूर विभाग	वसंतराव नाईक राज्य कृषी विस्तार व्यवस्थापन संस्था, वनामती, नागपूर
५	औरंगाबाद विभाग	मराठवाडा प्रशासकिय व विकास प्रशिक्षण प्रबोधिनी, पैठण, जिल्हा - औरंगाबाद
६	अमरावती विभाग	डॉ. पंजाबराव देशमुख विदर्भ प्रशासकिय व विकास प्रशिक्षण प्रबोधिनी, जिल्हा - अमरावती.

२. वरील प्रशिक्षण संस्था संबंधित विभागीय आयुक्त यांच्या नियंत्रणाखाली काम करतील. त्यांनी नोंदणी अधिनियम १८६० किंवा मुंबई पब्लिक ट्रस्ट ॲक्ट १९५० अंतर्गत संस्थांची नोंदणी केली नसल्यास, त्याप्रमाणे नोंदणी करावी.

३. सदर संस्थांची उद्दिष्टे खालीलप्रमाणे राहातील :-

१. विभागीय मुख्यालयात असलेल्या वर्ग - ब व क च्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम घेणे.

२. विशेष योजना व कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करण्यासाठी निवडलेल्या गटांकरिता विभागवार विशेष कार्यशाळा आयोजित करणे.

३. संबंधित विभागातील स्थानिक स्वराज्य संस्था व शासनाचे अंगीकृत व्यवसाय यांच्या प्रशिक्षण गरजा पूर्ण करण्यासाठी क्षेत्रीय संस्थांना प्रशिक्षण सुविधा उपलब्ध करून देणे.

४. राज्य स्तरावर संशोधनासाठी माहिती सामुग्रीचे विकसन करणे. तसेच यशदा व राज्य शासनाशी संपर्क साधणे.

५. प्रशिक्षणाचे वेळोवेळी मूल्यमापन करणे.

६. प्रायोजित प्रशिक्षण कार्यक्रम प्रकल्प व सल्ला सेवा यामधुन निधी उभारणे

७. प्रशिक्षण धोरणाच्या अंमलबजावणीसंदर्भात आवश्यक कार्यवाही करणे.

४. सदर संस्थांचे प्रशिक्षणविषयक कामकाजासंदर्भात व संस्थांना मार्गदर्शन करण्यासाठी नियामक मंडळ आणि दैनंदिन कामकाजावरील नियंत्रणासाठी कार्यकारी मंडळ राहिल. त्यांची रचना पुढीलप्रमाणे असेल :-

नियामक मंडळ

१	महासंचालक, यशदा, पुणे	पदसिध्द अध्यक्ष
२	संबंधित विभागीय आयुक्त	पदसिध्द उपाध्यक्ष

३	अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, महसूल व वन विभाग किंवा त्यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
४	अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग किंवा त्यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
५	अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/सचिव, शालेय शिक्षण विभाग किंवा त्यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
६	अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/सचिव, कृषी व पदुम विभाग किंवा त्यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
७	सहसचिव / उपसचिव (प्रशिक्षण), सामान्य प्रशासन विभाग	सदस्य
८	संबंधित महसुली विभागातील दोन जिल्हाधिकारी प्रत्येक दोन वर्षांनी चक्राकार पध्दतीने	सदस्य
९	चार विभागीय विभाग प्रमुख प्रत्येक दोन वर्षांनी चक्राकार पध्दतीने	सदस्य
१०	अध्यक्षांनी नेमावयाच्या दोन तज्ञ व्यक्ती	सदस्य
११	संबंधित संस्थांचे संचालक / प्रमुख -	सदस्य सचिव

कार्यकारी मंडळ

१.	संबंधित विभागीय आयुक्त	पदसिध्द अध्यक्ष
२.	यशदाचे प्रतिनिधी-	उपाध्यक्ष
३.	संबंधित संस्थांचे संचालक/ प्रमुख	सदस्य
४.	सहसचिव/उपसचिव/अवर सचिव (प्रशिक्षण) सामान्य प्रशासन विभाग	सदस्य
५.	विभागातील दोन जिल्हाधिकारी किंवा त्यांचे प्रतिनिधी प्रत्येक दोन वर्षांनी चक्राकार पध्दतीने	सदस्य
६.	चार विभागीय विभाग प्रमुख प्रत्येक दोन वर्षांनी चक्राकार पध्दतीने	सदस्य
७.	अध्यक्षांनी संस्थेच्या प्रशिक्षकांमधुन नेमावयाची एक व्यक्ती	सदस्य
८.	संबंधित विभागीय उपसंचालक, शालेय शिक्षण विभाग	सदस्य
९.	निबंधक किंवा तत्सम प्रशासकिय अधिकारी	सदस्य सचिव

नियामक मंडळाची वर्षातून किमान एक बैठक व्हावी. त्यावेळी संस्थेच्या धोरणविषयक बाबींवर निर्णय घेण्यात येतील. नियामक मंडळाचा कोरम ६ सदस्यांचा असेल. कार्यकारी समितीची

बैठक आवश्यकतेनुसार तथापि वर्षातून किमान २ वेळा होणे आवश्यक आहे. कार्यकारी समितीचा कोरम ४ सदस्यांचा असेल. त्यावेळी संस्थेच्या प्रशासनिक व वित्तीय बाबी, प्रशिक्षणाची व्यवस्था याबाबत निर्णय घेण्यात येतील. तसेच संस्थेच्या कामकाजाचा आढावा घेण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३१०१४१५५५३४४००७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

६. सर्व मंत्रालयीन विभागांनी प्रस्तुत शासन निर्णय त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभागप्रमुख, प्रादेशिक विभागप्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांच्या निदर्शनास आणावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ.भगवान सहाय)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई *
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
४. सर्व मा. मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव/स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२
५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२
६. सर्व अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, सचिव, मंत्रालयीन विभाग
७. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई. *
८. सर्व विभागीय आयुक्त
९. महासंचालक, यशदा, बाणेर रोड, पुणे-४११ ००७
१०. सर्व जिल्हाधिकारी
११. संचालक, प्रादेशिक कृषी विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, (रामेती), खोपोली, शिळफाटा, ता. खालापूर, जिल्हा — रायगड

१२. संचालक, नाशिक महसूल प्रशिक्षण प्रबोधिनी, नाशिक
१३. संचालक, प्रादेशिक कृषी विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था (रामेती), पुणे
१४. संचालक, वसंतराव नाईक राज्य कृषी विस्तार व्यवस्थापन संस्था, वनामती, नागपूर
१५. विशेष कार्य अधिकारी, मराठवाडा प्रशासकीय व विकास प्रशिक्षण प्रबोधिनी, नाथनगर (उत्तर), पैठण, जिल्हा- औरंगाबाद.
१६. विशेष कार्य अधिकारी, डॉ.पंजाबराव देशमुख विदर्भ प्रशासकीय व विकास प्रशिक्षण प्रबोधिनी, नवीन प्रशासकीय इमारत, तपोवन रोड, अमरावती विद्यापीठासमोर, जिल्हा- अमरावती.
१७. सर्व मंत्रालयीन विभाग व त्यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालये/ प्रशिक्षण संस्था
१८. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा/विधानपरिषद महाराष्ट्र, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
१९. सर्व सन्माननीय विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
२०. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर *
२१. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर*
२२. प्रबंधक, लोक आयुक्त आणि उपलोकआयुक्त कार्यालय, मुंबई, *
२३. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-१, मुंबई
२४. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-१, नागपूर
२५. महालेखापाल, लेखा परीक्षा, महाराष्ट्र-१, मुंबई
२६. महालेखापाल, लेखा परीक्षा, महाराष्ट्र-१, नागपूर
२७. संबंधित विभागीय उपसंचालक शालेय शिक्षण विभाग
२८. प्रधान सचिव (सेवा) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२
२९. निवड नस्ती-१२-अ, साप्रवि, मंत्रालय, मुंबई-३२

* पत्राने